

DB Indoš KUĆA EKSTREMNOG MUZIČKOG KAZALIŠTA /
Teatar & TD

Vrhu mene, Vrhu moje

AUTORI : Damir Bartol Indoš, Tanja Vrvilo

IZVOĐAČKI TIM : Vilim Matula, Tanja Vrvilo, Damir Bartol Indoš

GLAZBA : Damir Prica Kafka - sax, klavir / Tena Novak - glas,
violina / Franjo Glušac - gitara / Bruno Vidović Vorberger -
bubanj, udaraljke / Miro Manojlović - elektronika

INTERMEZZO PRONAĐENOG FILMA : Miro Manojlović

ZVUK : Jasmin Dasović

MASKE : Miljenko Sekulić - Sarma

FILMSKI PROJEKCIONIST : Damir Vrabec

Naslov naše kritičko-kliničke megafonije VRHU MENE, VRHU MOJE upućuje na krilaticu studije Vladimira Čerine imenovanu JANKO POLIĆ KAMOV, napisanu u Firenci koncem lipnja 1913., njegovo prisvajanje stiha Kamovljeve pjesme *Intermezzo - Hoće li tko pisati studije vrhu mene i vrhu moje zalutale duše?* Povezujemo zrcaljenja posljednje Kamovljeve figure, Bitange koji se stidi svoga stida i arhivski vademekum skučenih prilika naše rane liječničke književnosti iz Čerina šibenskog azila - za posljednju sliku dvaju futurističkih dijagnostičara, Čerine-Kamova kao kliničara civilizacije: *To je futuristički moral; to bijaše Polićev moral. To je futuristička etika; to bijaše Polićeva etika.*

Grupirajući skupine znakova zaklanjanja i egzilsko-azilskog drhtećeg delirija jezika s motivima futurističke opere *L'aviatore Dro / Pad avijatičara* Francesca Balille Pratelle - rekonponiramo simptomatološku kartografiju u fono-pometnju. *Cio je njegov život bio anormalan; jedan sveopći delirium tremens. I dok mnogi nemahu duše ni u grudima, on je imao na vršku pera, pa kako je mogao da piše, ako ne anormalno, kakav je njegov rad mogao da bude, ako ne anormalan i kakva je njegova umjetnost mogla da bude, ako ne anormalna? Anormalan, anormalan, posvuda je bio anormalan.*

IZVORI : Vladimir Čerina - *Janko Polić Kamov* (Rijeka : GJ. Trbojević, 1913., pretisak - Zagreb : DAF, 2007.) / *Pjesme, proza, članci, eseji i zapisi / Dugovi i naplaci* (Kritika, Zagreb, 3/1921.) / Janko Polić Kamov - *Bitanga, Slika iz zagrebačkog života* (Punat, 1910. - Rijeka : GJ. Trbojević, 1914.) / Gilles Deleuze - *Critique et clinique* (Pariz : Les Éditions de Minuit, 1993.) / Stjepan Sirovica (ur.) - *Stoljeće šibenske psihijatrije (1883. -1982.) / Iz prošlosti šibenskog zdravstva II - Šibenski liječnici - Riječ liječnika upućena javnosti* (Šibenik : 1989.), Francesco Balilla Pratella *L' AVIATORE DRO : POEMA TRAGICO IN TRE ATTI* (1915.) / fragmenti filmova *NAŠ MARŠ* (Aleksandar Svetlov, Aleksandar Šein, 1970.), *OBITELJ ULJANOVIH* (Vladimir Nevzorov, 1957.)

PREMIJERA I IZVEDBE: KINO SC, 13. - 15. rujna 2018. u 21:00

Predstava **VRHU MENE, VRHU MOJE** DB Indoš Kuće ekstremnog muzičkog kazališta realizira se u postprodukciji s Teatrom &TD - Studentski centar, uz potporu Zaklade Kultura Nova, Ministarstva kulture RH i Ureda za kulturu Grada Zagreba.

TEATAR&TD

VRHU MENE, VRHU MOJE

I. NEKOLIKO RIJEČI.

I odlučih se ja na rad. Ja sam, prije no sam se na rad dao, učinio jednu grdnu pogrešku, radi koje samo sebe moram da optužim : ja nijesam radio sasvim na novo, iz temelja, ne srušivši, ne mimoilazeći onu krpine krpe krpu - da se razumijemo onu za Almanah namijenjenu studijicu, koja je izišla iz onog za Bosansku Vilu spremljenog članka, koji se opet izvio iz onog za Slobodu napisanog nekrologa, nego sam naprosto tu krpu još jače išarao i iskrpao, obogativši se novim sredstvima, novim raspoloženjima i novim uvjerenjima za taj nezahvalan, vrlo rđav posao, posao erudicije i još koječega. Nijesam sasvim bez autokritike, i tko ima u sebi i malo za psihologiju smisla, morat će uvidjeti, da ja, ispovijedajući sada, te me i ovaj najnoviji rad, ma koliko on bolji bio od prvih, svejedno ne zadovoljava, ne činim to ni namjerno, ni iz mizerne one sklonosti biti originalno interesantan u nipodaštavanju sebe, ni iz bilo kakve druge bolesne poze. Snažno sam uvjeren, kad bih rukopis ovaj pustio kakvom dnu od tih tamno-zelenih venecijanskih kanala, da ga preiscijedi ili uvodni, i kad bih sasvim na novo počeo da pišem, snažno sam upravo uvjeren, da bih dao djelo, koje bi me više, mnogo više zadovoljavalo. Ali ja sam - ja! - slab, vrlo sam slab, za taj takozvani herojski gest, ljubeći i držeći možda odviše do ono nekoliko u radu preturenih i proigranih noći bez sna i bez mira.

Vjerojatno će ipak međutim i ovakav kakav jest, ovaj moj mladalački pokušaj naići na gdjekoje zadovoljstvo, jer uvijek je išta bolje nego ništa, no za mene kritika, razumije se moderna kritika, nije kao sekundarna umjetnost, niža od primarne. Mimo čitavog našeg mnijenja, koje nigda i nigdje ne naglasi jasno, e bi kritika uopće imala kakve veze sa umjetnošću, ona je za mene Nova Umjetnost, a umjetnik, novi ili stari, ali umjetnik, a ne krojač, on treba da živi, da se ujedini sa svojom umjetnošću . . .

Ne znam - još bih možda štošta trebao da kažem - ali evo u kavanu upravo ulaze neke dame od šantana sa njnim kavalirima, dižući jednu pravu policijski zadimljenu galamu, od koje mi se magli.

VELEGRADSKA NOĆ.

Ušli smo u jednu velegradsku noćnu kavanu :
publika šarena :
glumci, književnici, slikari,
novinari, studenti, prostitutke,
kočijaši, propalice, pijanice,
skitnice, beskućnici, lopovi,
čitav jedan svijet
razdrobljenih mozgova,
oboljelih umova i ispušenih,
izdimljenih i ispijenih egzistencija
Pilo se svu noć : raspravljalo se
kroz smijeh, psovke,
parfemi su mirisali silno :
stvorio se darmar :
stolci su popadali : alkohol se razlio po svuda :
dim po svuda :
oči mutne i nekim ljudim bolom zaprašene,
sjaktile su kroz polutamnu tužno
iz svih uglova, i strana,

darmer - i onda muk,
čudni zaglušni nekakav muk :
mir jedan nijemi, sablazni, avetni.
A u zoru, gazda je rekao :
- Gospodo, peta je! Gospodo, draga gospodo, zatvara se!
Zora je!

. . .
Izlazimo, sa mozgovima rastrešenim, razbijenim,
rasklimanim,
na zrak, svjež i oštar zrak.
Za nama ostaje dim,
teški, tužni dim :
pred nama stoji
sunčeva bijelina i sjaj zore rane :
a u nama je još uvijek mrak,
nad nama mrak,
pred nama mrak,
pod nama mrak
i za nama mrak.
Mrak!
Mrak!!
Mrak!!!

II. PAD AVIJATIČARA.

FUTURIZAM / MARINETTIZAM.

FUTURIZAM / Hiperkultura - Apsorbiranje
nadkriljenje kulture - Prezir kulta prošlosti i
Vizije u Slobodi (prostoru) // 4
MARINETTIZAM / Neznanje - Kult neznanja -
Riječi u slobodi (Prostoru) // 3
FUTURIZAM / Čisti lirizam - Nova sensibilitnost -
Oštrina - Originalnost - Ironija // 5
MARINETTIZAM / Deskriptivni naturalizam - Novi tehnicizam -
Površnost - Formalna nastranost - Proročanstvo - Ozbiljnost // 6

FUTURIZAM / Clownizam igra na konopcu // 1
MARINETTIZAM / Propagandističko kočoperenje // 1
FUTURIZAM / Umjetnička radost // 1
FUTURIZAM / Refiniranost - Rijetkost -
Aristokracija // 3
MARINETTIZAM / Mesijanski optimizam // 1
MARINETTIZAM / PublikolatRIA - Neofitizam - Humanitarni
imperijalizam // 3
FUTURIZAM / Osećajna ljubav - Slobode - Borbenost -
Nacijonalizam - Integralna religijoznost - Amoralizam
- Seksualna sloboda // 7
MARINETTIZAM / Solidarnost // 1
MARINETTIZAM / Disciplina // 1
MARINETTIZAM / Militarizam - Šovinizam - Laička religijoznost
// 3
FUTURIZAM / Amoralizam // 1
MARINETTIZAM / Moralizam // 1
MARINETTIZAM / Prezir žene // 1
FUTURIZAM / Latinstvo - Amerikanizam // 2
MARINETTIZAM / Germanizam / 1
PREDTEČE FUTURIZAM / Voltaire Baudelaire Leopardi //
3
PREDTEČE MARINETTIZAM
Rousseau Viktor Hugo Zola Mallarmé Verharen René Ghil Gustave
Kahn // 7
PREDTEČE FUTURIZAM
Laforgue Stendhal Tristan Corbière // 4
PREDTEČE MARINETTIZAM
Paul Adam Nicolas Beaudonin D'Annunzio // 3
PREDTEČE FUTURIZAM
Nietzsche James // 2
PREDTEČE MARINETTIZAM
Mario Morasso Delacroix // 2
PREDTEČE FUTURIZAM
Courbet Cézanne Medardo Rosso Renoir Matisse // 5
PREDTEČE MARINETTIZAM
Delacroix Segantini August Rodin Signac De Groux // 5

VADEMEKUM LIJEČNIČKE KNJIŽEVNOSTI 1.

**MANIA
MELANCHOLIA
PRVOTNA AKUTNA DEMENTIA
SECUNDARNA POMETNJA
PRVOTNA LUDOST
LUDILO
MORALNA BOLEST UMA
EPILEPTIČNA POMETNJA
HYPOCHONDRIČNA POMETNJA**

**AKUTNA TLAPNJA
AMENCIJA
POMETENOST U GOVORU
SIMPTOMI HRONIČNOG LUDILA
BEZUMNOST (DEMENTIA)
O PARALITIČNOJ LUDOSTI
PERIODIČNA CIRKULARNA LUDOST
DEMENTIA PRAECOX**

NEKOJE REFLEKSIJE NA PREDAVANJE O ŽIVČANIM I DUŠEVNIM BOLESTIMA.

U srijedu naveče u prenapunjenom Tesla kinu održao je Dr. Josip Glaser vrlo interesantno predavanje o duševnim bolestima. Obzirom na činjenicu da je ovo prvo predavanje iz ove oblasti na našem Narodnom Univerzitetu, predavač je sasvim umjesno odabrao psihoneuroze da nam o njima govori. Jedno za to što su to oboljenja koja pretstavljaju prvi stepen devijacije od duševno normalnog, a drugo što su ta oboljenja najraširenija od svih duševnih oboljenja. Naročito su poratne loše ekonomske i socijalne prilike uticale na njihova širenje. Psihoneuroze kako smo čuli su funkcionalna, a ne organska oboljenja živčanog sustava. Kod njih dakle redovno ne nalazimo anatomsko-patoloških promjena. Čine prelaz, može se reći, između živčanih

i duševnih bolesti. One nemaju u glavnome nikakove veze sa nasljeđem. Ipak za njihov postanak potrebna je naročita dispozicija (prirodna sklonost), a pored toga potreban je jedan vanjski momenat.

ZLATAREVIĆ AUREL - GODIŠNJI IZVJEŠTAJ PRVENCA LUDNICE.

Teškom mukom očekivano otvorenje Zemaljske ludnice, ostvari se dne 24. lipnja 1883., te tim činom stupi i naša Dalmacija u kolo onih prosvjetljenih zemalja, koje uviđaju potrebu da se umobolni prema zahtjevom čovječanstva pričuavaju i prema novim stečevinam znanosti strukovno liječe. Akoprem se Pokrajinska Ludnica danas još ne može usporediti sa ostalimi sličnimi zavodi, budući još u zametku, neimajuć još posebnog pravilnika i nepredvidjena svimi potrebitimi sredstvi i pomagali, da svojoj toli važnoj socialnoj zadaći zadovolji ipak ako se osvrnemo na evo skoro jednogodišnji život iste, te na sve poteškoće kojima se imadijaše boriti, možemo biti zadovoljni i donekle ponosni. Pokrajinska Ludnica namišljena za 84 bolestanika, brojila je do dana današnjeg (6 lipnja) 114 bolestanika od svih razreda pučanstva. Ako i seljački stališ većinu sačinjava, ipak opaža se sa zadovoljstvom, da ti od boljih i najotmenijih krugova pripadnici, kojino prije u drugih zemljah najviše u Italiji pomoć tražijahu, u Šibenik polaziti začimlju ; a bit će ih tim više, čim veća im se bude udobnost pružiti mogla. Svi bolesnici osim kljastih - kupaju se jedan do dva puta na mjesec s razloga čistoće.

DISKUSIJA O STANJU U ŠIBENSKOJ LUDNICI U SABORU KOJU JE IZNOSIO POSLANIK SMODLAKA 1902. GODINE.

Kada se godine 1883. otvorilo Zemaljsku ludnicu, oni koji su je zasnovali i sagradili imali su sjegurno i najplemenitiju namjeru da doskoče nestašici koju je Pokrajina ćutila : da sagrade pristojno mjesto gdje bi se umobolni zaklonili ili lijećili. Ali, kroz par godina mogla se zapaziti žalosna činjenica da to bolnica drugoj brizi pod nipošto ne odgovara, a prvaj samo djelomično. Samo djelomično, jer to nije zaklanjanje u ludnici, već naprosto zatvor u tamnici. Naša ludnica je prava prilika ludnice prošlih vjekova, kad su se za te svrhe upotrebljavali razrušeni samostalni, koji su imali da služe kao veliki grob za žive nesritnjike.

Tko baci samo površni pogled na našu zemaljsku ludnicu, pa bio i lajk u toj struci, ne može a da se ne zgrozi nad uredbom, ili bolje reći neuredbom ovoga Zavoda i nad načinom života nesritnjika koji u njemu čame. Ako zemlja nema sredstava za posvemašnje preustrojstvo ludnice, prijeka je potreba da se današnji Zavod drži u redu, kolko je moguće, a to se može i bez velikih žrtava, samo s malo dobre volje i više pažnje. Najprva je potreba da se stvar uredi tako da ludnica bude dostatno opskrbljena vodom. Što služi imati vodovod, kada ni taj ne radi kako treba?

O PREDRASUDAMA PREMA DUŠEVNOJ BOLESTI SVJEDOČI PISMO OCA JEDNE BOLESNICE KOJIM ODBIJA PREUZETI SVOJU KĆERKU.

Poštovani g. doktore!

Primili smo od naše kćerke pismo na kojem Vi izjavljujete da se njeno stanje toliko poboljšalo da bi ju mi mogli uzeti kući, gdje bi se na domaćoj njezi vjerojatno sasvim oporavilo.

Gospodine doktore, mi bi to vrlo rado učinili, jer nam pada teško njezino stanje, ali, stvar je u tome : kad god ona dode kući, njezino se stanje često puta uistinu poboljša kroz nekoliko mjeseci, pak se onda povratu u isto stanje, koje je onda kroz nekoliko mjeseci pogoršano. U tom stanju teško odolijevamo da je držimo kući, jer je onda nespokojna i tada pravi abnormalnosti, radi kojih se i liječi u Vašoj bolnici. Mi se u tim okolnostima bojimo da se ponovi isto stanje.

Moja je namjera, kad se kao njezin otac penzioniram, da sa cijelom obitelji napustimo grad u kojem živimo, i prijedemo na drugo mjesto, gdje ona nije ranije bila, gdje je ne poznaje svijet kao umobolnu i da tamo ona na čistom vazduhu i položaju otvorenome, s više sunca i mira bude pa da joj možemo posvetiti više njege, što je neophodno potrebno. To neće dugo trajati, jer sam ja već stariji čovjek koji gledam što prije počinuti. Do tada, trebat će moju kćerku da ostavim tamo, a možda se kroz to vrijeme bolje oporavi, pak ćemo je uzeti rado, jer je ona moje dijete za kojim čeznemo.

Vi dobro znadete, da u malim mjestima, kad je netko bolovao od duševne bolesti, odmah je smatran nekim kuriozitetom za kojim se svak okreće, a to bi za njezine živce koji su osjetljivi bila nova rana i svaka riječca ili podsmijeh, ili upit svekolikih osoba ponovio bi i njoj i nami sve muke. Osim toga, naš stan je vrlo tijesan te nemamo jednu posebnu sobu, koju bi za nju ustupili da može biti mirna, da se oporavlja. To će biti moguće čim odem odavle. Zato Vas još jednom lijepo molimo, da bi ju uvjerali i umirili da još malo pričekaj. S osobitim poštovanjem.

III. ANORMALNO U UMJETNOSTI.

Jesení iste godine prolazio je Bitanga llicom, kad najedanput vidi : kreč i cigle padaju, kao da ruše kuću. On gleda, a kreč i cigle padaju. Hoće već viknuti da je to bezobrazno, kad mu netko prišapne :

- Potresi!

Bitanga problijedi. Vidi ljude : trče, gledaju i svi kanda šapću : Potres. Neki se križaju, a Bitanga misli da sniva, i želi se probuditi. Uto zagleda kupolu jedne kuće : njiše se kao šešir na štapu. Smiješno. Konačno se sabere i osjeti da nije spavao i da se je svejedno probudio, da nema glasa i da nije vikao, da ga bole koljena a nije trčao, da naglo rumeni a nije mu ni vruće niti ga je stid.

"Prepao sam se, tako mi boga!" - promrmlja i žurno pohiti na trg, problijedjevši s pomisli da je sve to vrijeme stajao ispod krovova. Na trgu je bilo puno svijeta i svi su gledali u kuće smiješeći se. Bitanga se sjeti da je sve zaboravio i zapali cigaretu.

Osjeća klonulost i ispitost. Dojmovi kao da su izvan njegove duševnosti, nestalni, izmjenjujući se, kao da se on sam rastaje s dušom. Slijed mu je misli drukčiji : bez saveza. Gleda u toranj katedrale i čeka da se zanjiše. Tlo mu nesigurno ispod nogu kao more : bit će da mu se tresu koljena.

Jedan primjer. Bitanga, u kome je sam pisac zasjeo sa više od dvije trećine sebe, nije lice učinjeno po kakvim drugim obrascima. Sav je, Bitanga, on, i drugih u njemu nema. Pošto se u Zagrebu ču jak potres jednog ljeta, potrese se sve u njemu i on pobježe od strave . . .

Artistički i psihološki mikrob, ovdje je ime umrlog Bitanginog sina, kog se Bitanga u jednoj rastrešenosti reminiscencija slučajno sjetio. Bitanga je na putu da stigne u ludnicu, i njega onako već potpuno organski rasklimanog, razrovanog i rastrojenog, dovede do posvemašnjeg ludila upravo to glupavo, beskorisno ime, nemogućnost sjetiti ga se, uzaludno, prenaporno, grozničavo naprezanje naći ga, uskrsnuti ga, izustiti ga, jedno blesavo i idijotsko tancanje, prekobicavanje, koprcanje, bacakanje, gjipanje i umno i duševno, salto mortaliranje zbog njega, zbog imena.

Mali, mali, mali . . . mali . . . mali . . . Bitanga se nije mogao sjetiti kako mu se zvao sin. Zašto mu je to ime trebalo, nije znao. Šav mu se tok misli stoga poremeti, kao da se jedan kamečak omaknu i sva se zgrada ruši. To ime! Dušan, Mirko, Jerko. Bitanga se znoji. Što mu se teže domišlja, više ga treba. Ponavlja sva moguća imena i kada nema više riječi, onda tek ćuti, da je potreba baš tog imena zašla u sve žilice : da ga mori žeda, što se razdraži na pomisao vode, ili na pogled jedne kišne kapi. Bitanga pokušava misliti na majku, na svoju ljubovcu Anku. Na muža joj agenta, Ferka. Na sestru Julku. Na svu rodbinu. I svima pamti ime. Ali mali! Vidi ga. Zna mu i prvi zub. I drugi. I prvu riječ. I drugu. Samo ime! Ime! Zna, da je prohodao na Silvestrovo. Da je umro na Fašnik, godinu dana za tim. Zna, kakve je haljine nosio, koliko knjiga razderao. Ma sve zna. Samo ime!

Polić se medjutim titra. Igra se. Gomba se. Sve za paradoks, a paradoks ni za što! Sve za apsurd, a apsurd ni za što! On je bio neosporno dubok, snažan i originalan psiholog, ali on nije rasvijetljavao neprodinno tamne ponore nutrina svojim eklektički ekspresivnim lučima zato, jer je trebalo da se nešto otkrije i na vidjelo iznese. On je to činio iz strasti, iz neke tvrdoglavosti, koja sličí magarčevoj, što ni pod silom batine

neće da ide posred drumova, no pored jame i uz drač. On je bušio, jer je imao sa čim, jer je mogao dakle, i, dalje, jer ima što da buši i dube. Zamislite da se to naslika na platnu! I tko bi to mogao i pokušati sjem futurista ili kubista?

- Vidiš, Arture, Moj je stan tako užasan, te se u njemu ne mogu ni raspružiti ni objesiti.

- Pa nadi prostraniji.

- Onda bih se možda mogao raspružiti i objesiti. Ne ću. Vidiš, tu već sjedimo jedan sat. Ja kabanice ne skidam, a sparina me davi.

- Skini kabanicu.

- Ne mogu. Od sjedenja mi se već i hlače poderaše.

- Promijeni hlače.

- Ne smijem. Onda bih mogao skinuti kabanicu.

TO JEST KAO SAMA POBUNA.

1. / Anormalno u umjetnosti stvara harmoniju disharmonije u harmoniji / Umjetnička anormalnost je, prije svega, stvar naravi, i anormalan umjetnik može biti, ali ne može postati i ne mora biti od prirode /

2. / *t.j. harmoniju disharmonije u harmoniji* To je neka aritmija ritma u euritmiji koja vrlo kasno probija led / *to jest ne mora biti od prirode* Nije dakle umjetnost prošlosti ni sadašnjosti, ni bliske sutrašnjosti, nego daleke, neznane i nevidljive prekosutrašnjosti : Umjetnost Budućnosti /

3. / *t.j. vrlo kasno probija led* ne mora, s estetskog gledišta, da bude nešto vrlo dobro, kao što i nešto najbolje ne mora spadati u nju / *to jest nevidljive prekosutrašnjosti : Umjetnost Budućnosti* A umjetnost budućnosti je u umjetnosti sadašnjosti, anormalna, jer je buduća, a nije sadašnja :

nije kako treba, nego kako ne treba ; ne ide u redu, ne
drži korak, ne sluša ; čini nered ; nedisciplinovana je
; destruktivna je ; anarhična je /

4. / *t.j. nešto najbolje ne mora spadati u nju* U nju ne spada
organizovana, sistematizovana i koordinovana revolucija, jer
to se može i učiniti i izvesti sa nečim što nije od prirode
anormalno t.j. revolucijonarno ili anarhično / *to jest*
destruktivna je ; anarhična je Ona je najrijeda,
najiznimnija, najzasebnija, sveodvojna je, jer nije
stvar množine, stvar uporednosti, stvar
istovjetnosti, pameti, normalnosti, to jest
sadašnjosti, to jest discipline, reda i konstrukcije /

5. / *t.j. revolucijonarno ili anarhično* Ona je prirodna pobuna,
pobuna koja dolazi i koja živi za se i zbog sebe, kao gola pobuna i
kao sama pobuna / *to jest discipline, reda i konstrukcije*
Budućnost je u sadašnjosti anormalnost jedna jasna i za
normalne /

6. / *t.j. kao sama pobuna* To je nered, red nereda u urednosti,
razbija glavu Estetici, Dogmi, Jednome, Utvrđenome,
Nepromjenljivome, Stalnome, i svima ljudima, svima stvarima i
svima teorijama što bi htjele biti Bog / *to jest jasna i za*
normalne To je ludost sa stanovišta pametnih i to je
pamet sa stanovišta ludih /

VADEMEKUM LIJEČNIČKE KNJIŽEVNOSTI 2.

NEURASTHENIA
SINE MORBO
ZNAKOVI MANIJE
ZNAKOVI MELANHOLIJE I IPOKONDRIJE
ZNAKOVI STUPORA
TEŠKOBNA PSIHOZA
HALUCINOZA
DUŠEVNI SUMRAK
SIMPTOM BUNCANJA ILI DELIRA

**PSIHOZE USLIJED INTOKSIKACIJA
AKUTNI I KRONIČNI ALKOHOLIZAM
MORFINIZAM
O PSIHOPATIČNIM POJAVAMA KOJE PRATE RAZLIČITE
TJELESNE BOLESTI
TRUDNOĆA, DOJENJE, BABINE I MENOPAUZA
MAHNITOST NA PODLOZI BOLESNE ŽLIJEZDE ŠTITULJE
OGRANIČENA LUDOST
O AFAZIJAMA UOPĆE
RANI ARTERIJSKI ATEROM MOŽDANA**

Ako ni jedan zavod, a ono ludnica treba da je vodom obilato providena, kao što i sam Zakon o uvođenju bolnica izrečeno propisuje. Ne treba se zanašati da će ta voda služiti za liječenje bolesnika, kako bi moralo da bude u Zavodu za umobolne (jer u našoj bolnici kako je uređena, ne može biti govora ni o liječenju), ali neka bude barem dovoljna količina vode za potrebitu čistoću mjesta i onih koji su unutra zatvoreni. Pa kod ludaka treba osobito paziti na čistoću, to će svaki lajk moći da izvidi.

Drugi velik nedostatak što u našoj bolnici fali : soba za promatranje. Nema ludnice koja ne bi imala takve sobe, a da je kod nas više potrebita negoli igdje, to nas uče slučajevi, koji se nijesu samo kod nas opetovali. Dovedi kojega ludjaka, a bijesna i pogibeljna, uz veliku muku i žrtvu, iz daljnjih krajeva, na primjer iz Južne Dalmacije. Ne jednom, pošto nema mjesta, u toj, tako po sebi nesretnoj bolnici, mora dotičnik nazad istoga časa kad je došao i to da se vrati na teret općine, koja iako ima mjesta gdje bi ga zaklonila, nema pri kući liečnika, ili ako ima liečnika, nema povjerljivih osoba koje bi čuvale bolesnika.

Svakih 14 dana imadu se svi bolestnki mjeriti. Težina tijela mjeri se u posebnu knjigu, te služi kontrolom tjelesnog i duševnog zdravlja. Svi bolesnici - pa i najbjesniji - polaze svaki dan dva puta u pratnji čuvara u vrtovih u šetnju. Od košulje stezalice na čini se principijelno već samo u

najnuždnijih slučajevih uporaba ; isto tako dopušta se koliko je moguće bolestnikom slobodno kretanje ; bolničarom se strogo nalaze i nadgleda, da su čovječni s bolestnicima. Broj ozdravljenih nadmašuje već ove prve godine broj onih u mnogih drugih bolnicah. Isti iznaša 14%. U novo ustrojenoj pokrajinskoj ludnici za južnu Tirolsku u Pergine iznaša broj ozdravljenika za godinu 1883. - 10,8% (Vidi u Jahresbericht der Landes-Irrenanstalt in Pergine 1883.).

U zemaljskoj ludnici za kraljevinu Hrvatsku u Stenjevcu jest postotak ozdravljenih za god. 1882 tek 4,07% (vidi Liečnički viestnik br. 6 god. 1883). Glasovita ludnica za pokrajinu Milan u Mombellu izkazuje za god. 1883 tek 12% i ozdravljenih i poboljšanih bolestnika, dočim ih u Šibeniku imade 28%!

Opisavši suštinu ove vrlo česte i razgranjene grupe oboljenja, predavač je prikazao potanko pojedina glavnija oboljenja. Opisao nam je histeričnu reakciju kao i mnoge prisilne psihoneuroze, prisilne nagone, predstave, predodžbe, mišljenja, radnje. Opisao je razne fobije, bolesna strahovanja. Nadalje je govorio o rentnoj neurozi, koja se najviše raširila za vrijeme rata, kao i pod uplivom modernih zakona o osiguranju. Iako je dandanas malo tko pošteđen od jedne ili druge ovakove smetnje, ipak je potrebno znati da su oboljenja ovakove vrste ili kako ih danas nazivlju reakcije, gotovo uvijek izlječive. Liječe se psihoterapijom koju su prvi uveli Freud i Breuer. Predavač nam je na vrlo lijep i razumljiv način opisao razvoj psihoanalize te naročito struje psihoterapije, kojoj upravo moramo zahvaliti što većinu ovih pitanja možemo lako da riješimo. Pomoću psihoanalize razgolićuje ljekar na neki način dušu bolesnika, otkriva onaj vanjski događaj koji je bio povod samom oboljenju i rješava svog pacijenta bolesti.

Ogroman je i težak posao koji mora duševna higijena da kod nas svlada. Naš narod treba postepeno popravljati i odgajati, vjerovanje o nemogućnosti izlječenja duševnih bolesti rašireno je ne samo kod laika već nažalost i kod mnogih naših inteligenata.

**JEDNO PISMO BRATA BOLESNICE ILUSTRIRA
TAKVE MATERIJALNE FAKTORE -
TO JEST SIROMAŠTVO PORODICE KAO RAZLOG
ZA ŠTO DUŽE ZADRŽAVANJE BOLESNICE U
PSIHIJATRIJSKOM ODJELU.**

Veleučeni gospodine doktore!

Pošto ne mogu lično do Vas, obraćam Vam se pismom u vezi s predstojećim otpuštanjem iz Vašeg Zavoda moje sestre. Ona Vam je i sama govorila zato da se, ako postoji mogućnost, njeno otpuštanje odgodi, barem za još neko vrijeme. Premda znam da nemam pravo na to, jer Vi ste za nju, prema tome i za mene već mnogo učinili, ja Vam se ipak obraćam molbom u istom smislu. Činim to, vjerujte mi, teška srca, sa osjećajem moralne neugodnosti, pa čak i stida, jer ne radi se samo o neopravdanom smetanju Vas, već i o mojim osjećajima prema sestri, jedinjoj koju imam.

Prilike su, međutim, takve da me lišavaju mnogih obzira, kojima teško da se ne bih u imalo povoljnijim okolnostima rukovodio. Ja sam već pola godine bez posla i mogućnosti da bilo što zaradim. Mi imamo samo nešto malo njene penzije, a od toga pola iznosa plaćamo stanarinu. Možete zamisliti kakva bi bila moja egzistencija s preostalo pola penzije, sve od toga ne pošaljem dio sestri. Tu je još i tetka. Ona istina pranjem rublja, a i inače zaradi nešto, ali je to tako mizerno, da ni samoj njoj nije dovoljno za najpotrebnije. Moji obroci su sada polugladni, a sa sestrom bili bi još gori. Mi nemamo roditelja. S tetkom, koja istina nije loša, ali prilično daleko od toga da bi bila kao majka, ja dosta trpim. Sestra bi bez sumnje trpila dvostruko, zbog mene i zbog sjete. U posljednjim prilikama, sve bi to, naravno, imalo drugačiji vid i ostavljala mogućnosti drugačijih solucija, ali u današnjim, zacijelo bi se (gladovanje i druge kućne neugodnosti) nepovoljno odrazilo na njezinom zdravlju, i ne samo u duševnom pogledu. U bolnici pak, ona je bezbrižno zaklonjena od mnogo čega, a veliki dio onoga što od bolnice

prima, ona bolnici i oduži svojim pomaganjem u bolničkoj kuhinji, pomažući na Odjelu oko njege bolesnika i drugdje. Znajući za Vaše rijetke odluke, ja vjerujem da ipak mogu računati na Vašu ljekarsku i humanu uviđavnost, koja će me mnogo i trajno obavezati.
S poštovanjem.

Ovu se bolest nije smjelo u to doba imati. Duševna je bolest bila sramota, strah i velika nesreća, kako za porodicu, tako i bolesnika. Sramota je bilo imati ovakvu bolest, sramota je bila imati ovakva bolesnika u porodici. Aka bi netko obolio i njegove najbliže zvali bi "luda familija", pa se takva bolesnika dugo skrivalo od pogleda drugih. Kad bi jednom takvi bolesnici došli u bolnicu, dugo su, dugo u njoj ostajali. Kad sam 50-tih godina došla raditi u Odjel psihijatrije, našla sam mnoge bolesnike koji su tu boravili još od Prvog svjetskog rata, a po ponašanju su mogli kući.

IV. KRITIČKO-KLINIČKA STUDIJA.

Sad Bitanga se počeo stidjeti. On je u svakidašnjem raspoloženju bio druga osoba, oprečna onoj u duševnim ekstazama i praznicima. I ovaj se svakidašnji Bitanga počeo onoga stidjeti. Bitanga sumnjaše i u svoj um. On zna da su ti osjećaji sada abnormalni ; da je ovaj stid bolest i da ovo što se počinje sramiti svog srama, nije no zaraza.

A jest! On se baš stidi svoga stida! Osjeća svu neodoljivu strahotu toga čuvstva i vidi, dapače, kuda to vodi. Njegova se duševnost koprcu u paradoksima, živi u apsurdima i porazno je samo to što i paradoksi i

apsurdnosti isključivo ispunjaju njegov um. Zašto se on ima stidjeti svoga straha, svojih suza, svoje ljubavi? A ako ih se već stidi, zašto se toga stida srami? Tu staje čovjeku pamet! Ne. On nije za autoanalizu.

Mjere ne treba ovdje! Bezmjernost : to je mjera! Bezgraničnost : to je granica! Beskrajnost : to je kraj! Hura! Vatrometi smijeha neka prskaju! Salve paradoksa neka ječe! Rijeke apsurdna neka se preliju i ponesu u šumu! Riječima treba podati poleta. Baciti ih u sve četiri strane vjetra. Izražavati se na način da se osjeća magleni zadržavanje nervnih grčeva. Tumačiti kroz torbinost simbola. Zadimiti se. Zapjenušiti se. Prezanijet se. Kondenzovati se. Biti gdje treba lakoničniji i od telegrafa. Činiti sintezu analize i analizu sinteze. U par riječi zbiti događaj, problem, rješenje njegovo, nebo, vasmir, svijet i život. Slike da lete poput ekspresnih vlakova, iz kojih su gledane. Vizijonarske da su. Izjašnjavati se i gestovima i očima i ušima i vlasima i nogama i rukama, koje treba da su riječima. Misliti i riješavati njuhom. Ne strahovati od apsurdnosti. Kontradiktornosti da su željeznije od logike željeza. Zalijetavati se u ekstreme, u najekstremnije ekstreme ekstrema. Ne biti banalan, ne biti banalan, i po treći put : ne biti banalan. U kratko, govoriti i pisati zapletenim jezikom kakvog pametnog, inteligentnog i kulturnog pijanca, jednog Sienkiewiczijevog genija bez portefeuilla, u čijoj glavi i duši samo šumi i šumi od misli, od metafora, od slika, od imaginacija, od vizija, od definicija, od aforizama, od ideja, od osjećaja i od doživljaja, opipavati mislima svijet konkretnosti kao u dubokom polusnu, kao poslije izuživanog hašiša, kad se je presonalitet razišao i kad se lomiti i boriti treba za njegovo sabiranje i sredeње.

I ovo ga pali bolju i sramotom i zbunjenošću. Njegova se duša roti protiv, razuma i on vjeruje u pakao i vragove, u jedno svijesno vrhunaravno Biće, koje je u jedinog čovjeka udahnuo dušu, apsurd i paradoks. Pa kako može doći do toga da se čovjek, stvoren na sliku i

priliku božju, može patiti radi jedne sitnice, izgubiti razum radi jednog imena i poluditi od ničesa?

Nije druge, valja poludjeti, šapće i tare znoj. A rubac mu mokar. Slabašno mu zabljesnu u pameti jedan izlaz : kupiti koledar pa čitati imena svetaca i ugodnika, ali se ne može domisliti gdje da ga kupi. Sve je suvišno. On ide na vješala. Samo da se što prije svrši, da ga što prije objese, da što prije poludi. Ovo se stanje ne snaša. Oh! da mu je samo poludjeti! I on želi samo jedno : ludnicu. Tako je spokojan u toj želji te ni ne misli na samoubojstvo. On ide u Stenjevac.

Ja sam, reći će, lud. Zatvorite me. Ja sam lud. Ja sam Aleksija - a - Nešto mu zviznu pokraj uha kao tane. Ušesa mu dršću i on čuti kako mu smijeh duva u čelo, u kose, za vrat . . . Pa njegov se je sin zvao kao i on : Aleksa! Bitanga ne zna, šta da počne od radosti. Poboja se da ne poludi od sreće . . .

Tako svršava novela. U Bourgetovom Discipulusu, kad Greslou, poslije zločina, čini ispovijed svom obožavanom učitelju Sixtu, on se često nalazi sa dva i sa tri ja u sebi, a u Polićevom Bitangi ima upravo bezbroj ja, on je pun njih, prenatrpan, oni ga pokrivaju, dave ga, izjedaju ga, buše ga. Mi vidimo, posve jasno mi osjećamo, on se je razdrobio, izmrvio u grdnu silesiju Ja i ja ića. U njemu je anarhija. Potop. Centralno, veliko Ja je nestalo, razišlo se, pretopilo u druge, srednje, male, manje, najmanje, i što manje ima tog centralnog Ja, sve više nestaje i Bitange, a sve jače pridolazi neki drugi, nepoznati, nejasni, jedan nevidljivi, koji će doći, i može se zvati ili Broj ili Bezimeni ili Bezumni, ali nikako više Bitanga. Za svoga Bitangu, on kaže, da se "njegova duševnost kopreca u paradoksima i živi u apsurdima" i da "paradoksi i apsurdni isključivo ispunjavaju njegov um", a sve ovo najbolje označava upravo njega, pisca, Polića.

Ima li velike psihologije bez autoanalize? Većina novela napisana je opet u obliku ispovijedi, i pošto ovakve duše i

mozgovi, ekscentrične duše i ekscentrični mozgovi, ni ne mogu da nađu objekta van sebe, no u sebi, kad ne izlazi iz sebe, kad leži u sebi, kad se na vršku najegotičnijeg paroksizma proguta da samo sebe melje i mrví, raskomadava, rascijepljuje i razdrobljuje u komade i komadičke, u molekule, u atome, u atomiće i u atomiće atomića.

Pa još sad! Baš sad! Eno sunce zapada. Valovi se oblaka pjene crvenom pjenom. Šuma se guši od žudnje i uzdaha. Nebosklon gori od srama. Nikad se Bitanga ne osjeti tako usrećenim. Uši mu pune glasova, oči boja, nos mirisa, jezik riječi, mozak slika i bude mu da je bujan kao prašuma. On se pretvara u prirodu : u stoljetne papige, u pretpotopne mamute, u nebotične orlove, u vitke pantere, u šarene zmijske i čuti da se je raširio kao balon kad će poletjeti i pući. No ta je sreća ludost. Evo mu tabani usadeni u zemlju kao korijenje. Kako će da bježi? Valja prevariti ludost. I on skida cipele i čarape. Evo mu noge okrupnile kao debla. Kako će da bježi? Valja prevariti ludost. I on svlači hlače i svitice. Evo mu se trup raširi i splete kao granje. Kako će da bježi? Valja prevariti ludost. I on skine kaput, prsluk i košulju. Slobodan. Spašen. Zaurla od grohota, vidjev kup odijela gdjeno popada kao okovi kad uda omršave. Bitanga bježi smijući se što prevari ludost. I šešir baci u jarak i požali što je zaboravio rubac, da otre ove krupne suze što posvećuju prvi dan slobode, blaženstva i pobjede. Skupi ih u šaku i bi mu da je veliki cvijet pun rose. A tad oćuti kako mu lahor srsi golotinju i bi mu da je zvijezda što se kupa u svemiru.

Još je govorio i hihotao kad ga stražar dovede k "crvenoj lampi" radi sablazni. Ali ga odmah otpreme u bolnicu. Šef ga redarstva, kao kavanski prijatelj, zagrnu svojom kabanicom, na što se Bitanga nade

uvrijeden pa se naglo uozbilji i ne progovori više ni riječi.

NIŠTA NIJE NAŠE ŠTO NIJE S NAMA.

Ništa nije naše što nije s nama, a s nama može biti samo
Snaga i Ponos, Čast i Moral, Duša i Um!
DOLJE S BANKROTERIMA SNAGE!

Ništa nije naše što nije s nama, a s nama može biti samo
Ponos, Čast i Moral, Duša i Um!
DOLJE S BANKROTERIMA PONOSA!

Ništa nije naše što nije s nama, a s nama može biti samo
Čast i Moral, Duša i Um!
DOLJE S BANKROTERIMA ČASTI!

Ništa nije naše što nije s nama, a s nama može biti samo
Moral, Duša i Um!
DOLJE S BANKROTERIMA MORALA!

Ništa nije naše što nije s nama, a s nama može biti samo
Duša i Um!
DOLJE S BANKROTERIMA DUŠE!

Ništa nije naše što nije s nama, a s nama može biti samo
Um!
DOLJE S BANKROTERIMA UMA!

Najmanje nam treba Bivših i najviše nam treba Budućih!

VADEMEKUM LIJEČNIČKE KNJIŽEVNOSTI 3

CHOREATIČNA POMETNJA
HYSTERIČNA POMETNJA
PERIODIČNA POMETNJA
PARALIZA
ALKOHOLISMUS CHRONICUS
IDIOT. CRETENISMUS IMERC.
DEMENTIA SENILIS
STUPOR
IN OBSERVATIONE

EPILEPSIJA (PADAVICA)
HISTERIJA ILI PSIKOGENIJA
O LUDILU IZROGJENJA
KONSTITUCIONALNA NEURASTENIJA
PRISILNO LUDILO
IZOPAČENOST NA SEKSUALNOM POLJU
PRETVARANJE (SIMULATION)
TRAUMATIČNE BOLESTI MOŽDANA
SEKUNDARNO TRAUMATIČNO LUDILO

ARISTOKRATSKO RAZDOBLJE MEDICINE NA ŠIBENSKOM PODRUČJU.

Aristokratsko, kakvim ga je nazvao doktor Andrija Štampar podrazumijevajući zdravstvenu zaštitu stanovništva kako se ona provodila u našoj zemlji sve do kraja I. svjetskog rata. Za ovo razdoblje piše da je ono : Bilo kabinetsko, laboratorijsko, kliničko, vezano za laboratorije, aparate, ograničeno samo na mali broj izabranih ljudi, pružajući pomoć samo onima koji su je mogli tražiti.

DEMOKRATSKO RAZDOBLJE MEDICINE NA ŠIBENSKOM PODRUČJU.

Demokratskim razdobljem povijesnoga razvoja zdravstvene zaštite stanovništva, kakvim ga je nazvao doktor Andrija Štampar, možemo podrazumijevati vrijeme između dva rata u našoj zemlji. Demokratizaciju, odnosno socijalizaciju medicine u njenom početnom razvoju ocrtao je Štampar pišući da : Staranje o zdravlju treba da bude opće, da na njemu surađuje cijeli narod. Liječnik postaje tek jedan od faktora općeg staranja, ekonomski nezavisan od bolesnika, pravi pionir zdravlja, više učitelj nego liječnik.

LEONARD Plem. CELIO CEGA VADEMEKUM ZA LIJEČNIKE I PRAVNIKE - KRATKA SUDSKA PSIHOPATOLOGIJA.

Ovu sam knjigu izradio na osnovi znanja stečenog kroz doba mojega bavljenja na psihijatričkoj klinici gospodina profesora Hartmanna u Gracu. Pri izrađivanju držao sam se oštro Hartmannove analitičke metode. Svrha je ovoj knjizi da bude pouzdan priručnik poglavito našim sudskim liječnicima pri motrenju sumnjivih duševnih stanja, a možda će liječnici u opće, suci i odvjetnici prigodno moći crpiti zgodno uputstvo.

I ako u mnogom pogledu nedostatno, nadam se da će ova moja radnja naići na odobrenje bar onih koji poznaju skućene prilike naše liječničke književnosti.

Knin, priljeće 1911. Doktor LEONARD CEGA

AGRESIVNO PONAŠANJE DUŠEVNO BOLESNE OSOBE KAO RAZLOG UPUĆIVANJA U BOLNICU.

Doktore (piše jedan otac),

Već sedam godina moj sin pokazuje znakove bolesti. On sada ima 25 godina i sve ovo vrijeme živi u jednom košu u planini. Mi i seljaci mu donosimo hranu kod toga koša i ostavljamo ga tako dok se on ne oporavi. Ponekad on uzme, a ponekad hranu ostavlja nepojedenu. Kad mu bude bolje, on izlazi iz koša i pomaže seljacima u polju, a onda se opet vraća i mjesecima ne izlazi. Sada je njegovo stanje opet takvo da pokazuje čudno ponašanje, ali počeo je i prijetiti ljudima, pa su oni uplašeni, a i ja se plašim da bi mogao počinuti neko zlo. Zbog toga Vas molim da ga primite u Vaš Zavod dok se nešto ne desi, jer ja ne mogu spriječiti da on nešto ne učini.

PJESNIK U KLINICI

Poštovana publiko,

Cio je njegov život bio jedan sveopći delirium tremens : jedan fizički i psihički i moralni i intelektualni had, pakao : jedan orkan zadihanog života, jedan okean nepresušenih i teško zamišljenih strasti, jedno nezasitno žderanje svih mogućih senzacija sa svim njenim mogućim talasanjima : jedno bolećivo i grozničavo usisavanje svih otrovanih mirisa sa svih zlih nebesa : jedan fanatički, delirički i luđački zanos, mračno i sablasno opajanje i opijanje sa svim što je protivno normalnom, sa svim što je u ekstremu i sa svim što je obrnuto, prevrnutu i naopako.

Cio je njegov život bio jedan sveopći lom, lomot, šum, orljava, štropot, rušenje i krhanje. U cijelom svom kratkom životu on je bio brodolomac proklet od sebe, od ljudi, od okoline, od familije, u kojoj bijaše premalo rajskih i toplih kutova što iz tiha, mekano zvone mir, odmor i pokoj, proklet od cijele Hrvatske, u

kojoj za njega ne bijaše nijednoga brata i od cijeloga svijeta, u kome za njega ne bijaše čudo ljudi, proklet, proklet da bludi, tumara i luta kao nemirni i nespokojni Ahasver, do vijeka, do zadnje misli, do zadnjeg trepeta srca, do predzadnjeg, zadnjeg i najzadnjeg daha - do neke nesretne bolnice i do nekog nesretnog groba, što je za svakoga i za nikoga. Cio je njegov život bio anormalan : jedan sveopći delirum tremens. I dok mnogi nemahu duše ni u grudima, on je imao na vršku pera, pa kako je mogao da piše, ako ne anormalno, kakav je njegov rad mogao da bude, ako ne anormalan i kakva je njegova umjetnost mogla da bude, ako ne anormalna? Anormalan, anormalan, posvuda je bio anormalan.

V. R KAO REVOLUCIJONERI.

NAKARADI NAKAZI.

1. NAKARADI NAKAZI STRANE RIJEČI

M kao martir, P kao plazma, P kao protoplazma **golicajući ti srh kožni VULGARNOSTI NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI**

2. STRANE RIJEČI NAKAZI NAKARADI

E kao ex-protoplazma, P kao potentan, K kao kronika **lajavci IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI NAGONI VULGARNOSTI**

3. NAKARADI NAKAZI STRANE RIJEČI

O kao orgija, R kao rima, H kao himnus **pljučkati VULGARNOSTI NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI**

4. NAKAZI STRANE RIJEČI NAKARADI

A kao akord, A kao atmos, O kao orkestar **tegleća marva NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI VULGARNOSTI**

5. NAKARADI STRANE RIJEČI NAKAZI

M kao manikomij, H kao hospital, B kao bordel **bludna Venus**
VULGARNOSTI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI NAGONI

6. STRANE RIJEČI NAKAZI NAKARADI

F kao filistar, P kao publika, S kao sezona, M kao medalja, K kao
karmin, A kao abis **mi ćemo se cjelivati goli, gubavi**
starac IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI NAGONI
VULGARNOSTI

7. NAKARADI NAKAZI STRANE RIJEČI

S kao sopran, P kao psalam, C kao cinizam, H kao hysterij, P kao
pleca, H kao hartija **nakaza čovjeka, smrad smrada**
VULGARNOSTI NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI

8. NAKAZI STRANE RIJEČI NAKARADI

B kao birokrata, S kao sistem, H kao kaos, S kao sarkazam, P kao
panika, H kao heroj **trulež truleži, pogana njuška IZRAZI**
KOJE TREBA KAZNITI NAGONI VULGARNOSTI

9. NAKARADI NAKAZI STRANE RIJEČI

M kao metalan, S kao sankilot, R kao regulirati, S kao skeptik, S
kao skepsa, S kao skepticizam, S kao sadik, H kao hekatombe, A kao
atmosfera **pljuvačka bogova, blud duše, sifilis kosti**
VULGARNOSTI NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI

10. STRANE RIJEČI NAKAZI NAKARADI

S kao sadik, H kao hekatombe, A kao atmosfera, D kao doza, C kao
centa, M kao moralizam, D kao dogma, V kao voluptas, A kao
asketizam, **sifilis kosti, gnjilež pluća, stovarište**
otpadaka i truleži IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI
NAGONI VULGARNOSTI

11. NAKARADI NAKAZI STRANE RIJEČI

S kao sfera, N kao nervi, N kao nota, M kao monstrum, R kao
religija, T kao trillo, K kao kristalan, S kao satanas, M kao maj
pršteći blud, bezglasni blud, tjelesa su naša jestivo
VULGARNOSTI NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI

12. NAKAZI STRANE RIJEČI NAKARADI

B kao bal, M kao muzika, F kao familija, R kao recept, P kao patos, P kao poza, I kao indeks, I kao impotentan, A kao astal, I kao intelekt, P kao problem, S kao socijalan, N kao nijansa, I kao ignoransa, K kao korona, **u crijevlju nas čeka pir, bludni grijeh, bljuvati, pasja ljubav, ugnječene sise NAGONI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI VULGARNOSTI**

13. NAKARADI STRANE RIJEČI NAKAZI

E kao eter, E kao elastika, K kao kumpanija, R kao regimenta, S kao sankcija, P kao prostitucija, P kao pergamena, H kao higijena, B kao balon, F kao finesa, P kao princip, I kao interdikt, **trbusi se grče, site mesa, slina se u pest mijesi, popovske drolje VULGARNOSTI IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI NAGONI**

14. STRANE RIJEČI NAKAZI NAKARADI

P kao parada, K kao koketa, D kao diploma, T kao tragika, P kao privilegija, I kao ironija, I kao inkvizicija, A kao apsurdum, N kao nirvana, M kao melanholiija, A kao asketa **rokti pasom ko prasad smradna, naduta crijeva, orgij pasji, krvca oblila sise, grdni nesklad dreči, smrad iz duše, fukara bleja IZRAZI KOJE TREBA KAZNITI NAGONI VULGARNOSTI**

HOĆE LI DOĆI OGNJENO BOŽANSTVO I PROSUTI VATRU NA DJELA MOJA?

HOĆE LI MORE BEŽIVOTNO PREKRITI BLUD DUŠE MOJE?

HOĆE LI TKO ZARONITI KROZ MORE MRTVEŽI I RAZOTKRITI MAHNITE NEKAD GRADOVE?

HOĆE LI TKO PISATI STUDIJE VRHU MENE I ELEGIJE VRHU ZALUTALE DUŠE?

REVOLUCIJONERI, ONI PROGRAMA NEMAJU.

ONI NI NA UM NEMAJU LIJEČITI REFORMIRATI.

SAV IM JE PROGRAM ŠTO SU TO : REVOLUCIJONERI.

REVOLUCIJONERI INSTINKTA.

UČINITE ME ZADOVOLJNIM I UČINISTE ME MRTVIM!